

VODIČ ZA GRAĐANE KROZ PRORAČUN GRADA HVARA ZA 2024. GODINU



ZNAČAJ PRORAČUNA GRADA HVARA

Proračun Grada Hvara najvažniji je financijsko-planski dokument bez kojeg Grad ne bi uopće mogao funkcionirati.

Zakonom o lokalnoj samoupravi propisane su nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Gradovi u svom djelokrugu obavljaju poslove od lokalnog značaja koji se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji se odnose na sljedeće poslove:

- ✚ uređenje naselja i stanovanje
- ✚ prostorno i urbanističko planiranje
- ✚ komunalno gospodarstvo
- ✚ održavanje javnih cesta
- ✚ briga o djeci
- ✚ socijalna skrb
- ✚ predškolski odgoj
- ✚ osnovno obrazovanje
- ✚ kultura
- ✚ sport
- ✚ zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša
- ✚ protupožarna i civilna zaštita
- ✚ promet na svom području
- ✚ zaštita potrošača
- ✚ izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola

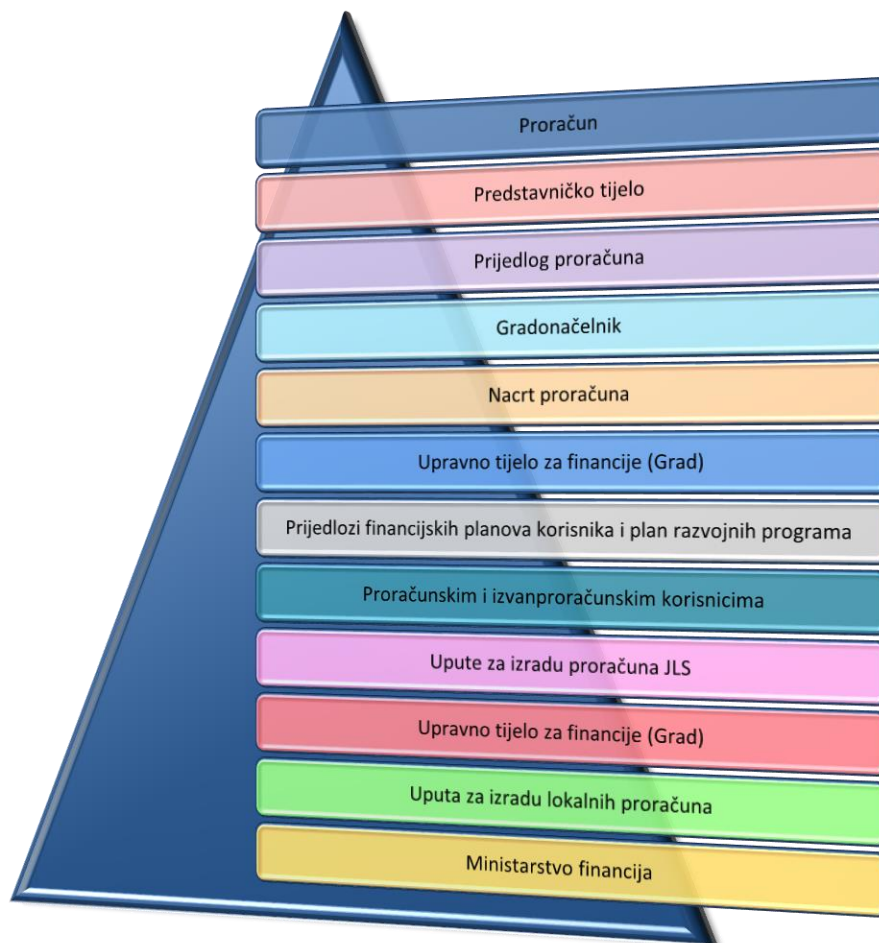
Osim navedenih poslova koje Grad mora obavljati sukladno zakonom propisanim nadležnostima, Grad Hvar obavlja i niz drugih poslova kao što su, primjerice:

- ✚ briga o poduzetništvu, poljoprivredi i turizmu
- ✚ suradnja s udrugama civilnog društva
- ✚ briga o međugeneracijskoj solidarnosti
- ✚ gospodarenje otpadom
- ✚ upravljanje nekretninama u vlasništvu Grada
- ✚ gradnja objekata društvenog standarda

Iz nadležnosti Grada Hvara proizlazi i činjenica da su korisnici gradskog proračuna direktno ili indirektno svi građani Hvara.

Grad Hvar ima 3 aktivna proračunska korisnika – Dječji vrtić „Vanđela Božitković“, Gradsku knjižnicu i čitaonicu Hvar i Ustanovu u kulturi Hvar 1612.

U proračunu Grada Hvara sadržani su svi prihodi i svi rashodi Grada Hvara, ali i proračunskih korisnika.



Grafikon br.1: Piramida donošenja proračuna Grada Hvara

Donošenje Proračuna za 2024. godinu vezano je uz odredbe Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj: 144/21). Ukupni proračun za 2024. godinu veći je u odnosu na proračun za 2023. godinu za 5,86 milijuna eura ili za 45,60%. U usvojenom proračunu ukupni prihodi planirani su za 1.012.554,70 eura više nego 2023. godine, a rashodi za 6.491.931,59 eura više nego u 2023. godini. U 2024. godini planira se zaduženje za investicije u iznosu od 3.612.000,00 eura te sredstva za povrat dijela kredita u iznosu od 60.000,00 eura. U proračunu za 2023. godinu koristili su se viškovi u iznosu od 3.053.085,11 eura, a kako se prema procjenama svi viškovi neće iskoristiti, za 2024. godinu planirano je korištenje viškova u iznosu od 4.290.897,00 eura.

Iznos gradskog proračuna od 18.663.672,00 eura čini se impresivnim i velikim iznosom novca i moglo bi se zaključiti da se s tim iznosom svake godine mogu realizirati brojni i veliki zahvati na području grada Hvara kako bi se unaprijedila kvaliteta života građana. Međutim, sukladno zakonskim propisima proračun je u velikom dijelu unaprijed definiran obvezama financiranja navedenih djelatnosti iz nadležnosti Grada, a samostalnost gradske uprave odnosi se na vrlo mali dio

slobodnih proračunskih sredstava. Velik dio proračunskih prihoda ima svoju strogo propisanu namjenu, što ograničava mogućnosti slobodnog rasporeda raspoloživih prihoda.

Proračun Grada Hvara priprema se i donosi temeljem Smjernica ekonomske i fiskalne politike Vlade RH za trogodišnje razdoblje. Temeljem smjernica Ministarstvo financija je dostavilo svim županijama, gradovima i općinama Upute za izradu proračuna JLPRS za razdoblje 2024.-2026. godine. Temeljem tih uputa i uputa iz nadležnosti JUO Grada Hvara pripremljen je Proračun Grada Hvara za razdoblje 2024.-2026. godine koji je bio u proceduri savjetovanja s javnošću od 17. 11. do 6. 12. 2023. i u njoj su mogle sudjelovati sve zainteresirane strane uključujući i građane grada Hvara.

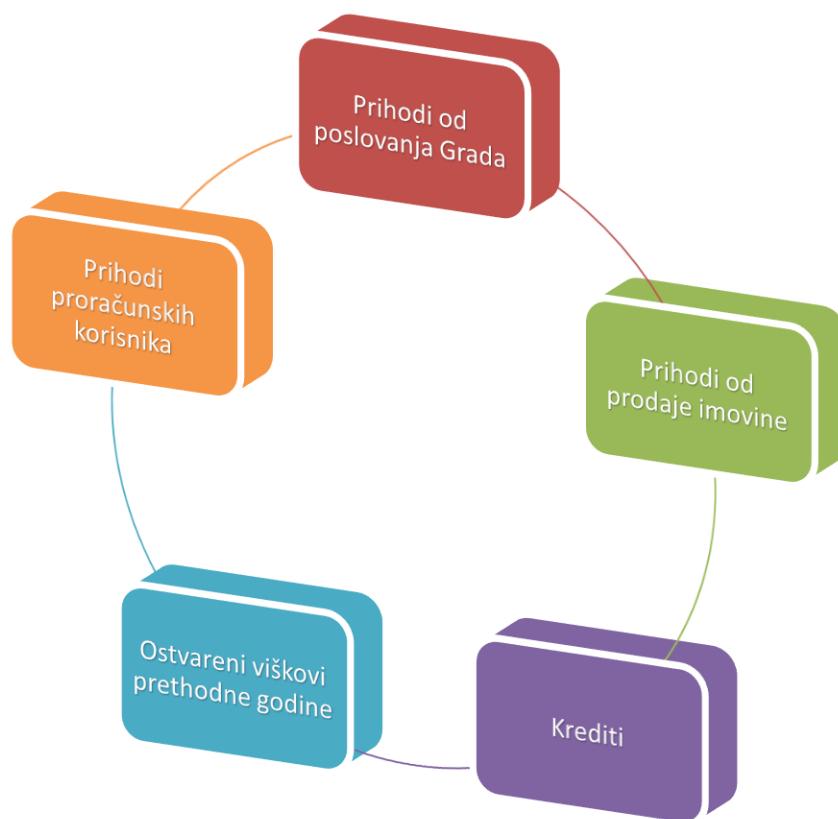
Priprema proračuna temelji se na Zakonu o proračunu i Zakonu o financiranju JLPRS, a sukladno nadležnostima i obvezama Grada u izvršavanju javnih usluga.

PRIHODI PRORAČUNA GRADA HVARA

Proračunski prihodi Grada Hvara unatrag nekoliko godina uglavnom su se polagano povećavali, ali uslijed pandemije COVID-19 prihodi Grada Hvara bilježe vrlo veliki pad u 2020. godini. U 2023. godini Grad Hvar se ponovno vraća na svoja prijašnja ostvarenja prihoda poslovanja odnosno ostvaruje porast prihoda poslovanja u odnosu na 2022. godinu za 20,7 % odnosno za 0,45 milijuna kuna više prihoda. Za 2024. godinu planira se rast prihoda 10,32 % u odnosu na 2023. godinu.

KLJUČNI PRIHODI PRORAČUNA GRADA HVARA

Ukupni prihodi proračuna Grada Hvara za 2024. godinu sastoje se od pet bitnih dijelova prikazanih u grafikonu br. 2:



Grafikon br. 2: Prihodi Grada Hvara

Najveći i najvažniji prihodi proračuna Grada Hvara su tzv. porezni prihodi. U porezne prihode spadaju porez na dohodak kojeg plaćaju zaposleni građani, porez na promet nekretnina te tzv. gradski porezi u koje spada porez na potrošnju, porez na korištenje javne površine i porez na kuće za odmor. Porezni su prihodi ograničeni zakonskim propisima i ne mogu se povećavati te Grad na njihovu visinu nema bitan utjecaj, osim na gradske poreze.

UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	Iznos-eur	%
Prihodi od poslovanja Grada	10.398.120,00	55,54%
Prihodi od prodaje imovine	1.600,00	0,01%
Krediti	3.612.000,00	19,28%
Višak prihoda iz prijašnjih godina	4.290.897,00	22,92%
Prihodi proračunskih korisnika	421.055,00	2,25%
UKUPNO:	18.723.672,00	100%

Tablica br. 1: Prihodi Grada Hvara

Porezni prihodi planiraju se u iznosu od 4.989.100,00 eura i u ukupnim prihodima poslovanja sudjeluju sa 46,11%. Njihova namjena nije strogo definirana propisima pa se navedena sredstva koriste za različite namjene kao što su npr. predškolski odgoj, kultura, sport, turizam, vatrogastvo, socijalne potpore, zaštita okoliša, ali i za izgradnju komunalne i društvene infrastrukture.

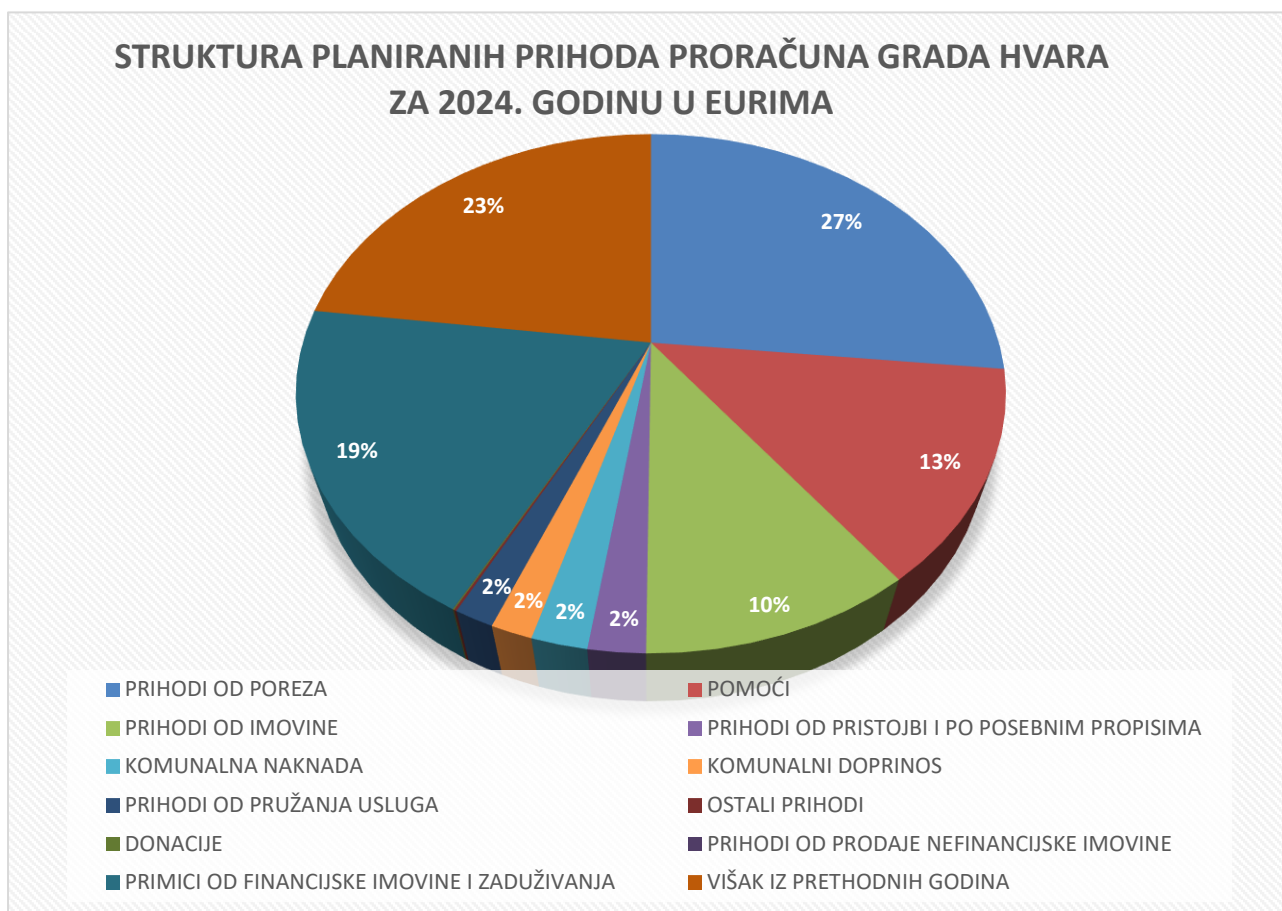
Prihodi od pomoći u prihodima poslovanja iznose 22,70%. Ove godine najveći dio pomoći odnosi se na pomoć za izgradnju reciklažnog dvorišta, sortirnice i hale za izdvojene komponente iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. te od FLAG-a Škoji za uređenje prostora „Rotonde“.

Prihod od imovine odnosno prihod od davanja u zakup poslovnih prostora i javnih površina, spomeničke rente te koncesijskih odobrenja u ukupnom proračunu sudjeluje s 18,02%.

Vrlo važan prihod proračuna su komunalna naknada i komunalni doprinos koji se planiraju u ukupnom iznosu od 700.000,00 eura što čini 6,47% prihoda poslovanja. Komunalna naknada se naplaćuje od poslovnih subjekata i kućanstava tromjesečno i namjena joj je definirana Zakonom o komunalnom gospodarstvu. Komunalna naknada može se koristiti isključivo za održavanje i građenje komunalne infrastrukture što znači za održavanje i građenje cesta i drugih javnih površina, za javnu rasvjetu, za održavanje zelenih površina i groblja te za čišćenje javnih površina, kao i za vertikalnu i horizontalnu prometnu signalizaciju. Za razliku od naknade, komunalni doprinos plaćaju investitori za gradnju poslovnih i stambenih objekata. Komunalni doprinos plaća se jednokratno ili na rate, prilikom izdavanja građevinskih odnosno uporabnih dozvola, a namijenjen je isključivo za građenje komunalne infrastrukture na administrativnom području Grada Hvara.

Vlastiti prihodi proračunskih korisnika (vrtić, knjižnica i ustanova) planirani su u iznosu od 261.395,00 eura i čine 2,42% prihoda poslovanja. To su prihodi vrtića od sufinanciranja roditelja za smještaj djece u vrtiću, prihod od pomoći vrtiću, prihodi od članarina u knjižnici i donacija te prihodi od Ustanove u kulturi Hvar 1612 od ulaznica u spomenike kulture te na razna kulturna događanja.

Ove godine je Grad Hvar dao na upravljanje svoja kulturna dobra (Forticu, Arsenal s kazalištem, Lođu sa Lerojem i kompleks utvrde Veneranda) Ustanovi u kulturi koja će prihode od ulaznica u ta kulturna dobra koristiti za obavljanje svoje djelatnosti, odnosno organiziranje kulturnih događanja u gradu Hvaru. Proračunski korisnici samostalno raspolažu vlastitim prihodima i koriste ih za financiranje vlastite djelatnosti proračunskih korisnika i Grad nema mogućnosti ove prihode prenamijeniti za druge svrhe.



Grafikon br. 3: Struktura planiranih prihoda Proračuna Grada Hvara za 2024. godinu

RASHODI PRORAČUNA GRADA HVARA

Proračun Grada Hvara mora biti uravnotežen, što znači da ukupni rashodi ne mogu biti viši od ukupnih prihoda proračuna. Struktura rashoda određena je obvezama Grada, odnosno vrstama javnih usluga koje Grad mora pružati svojim građanima.

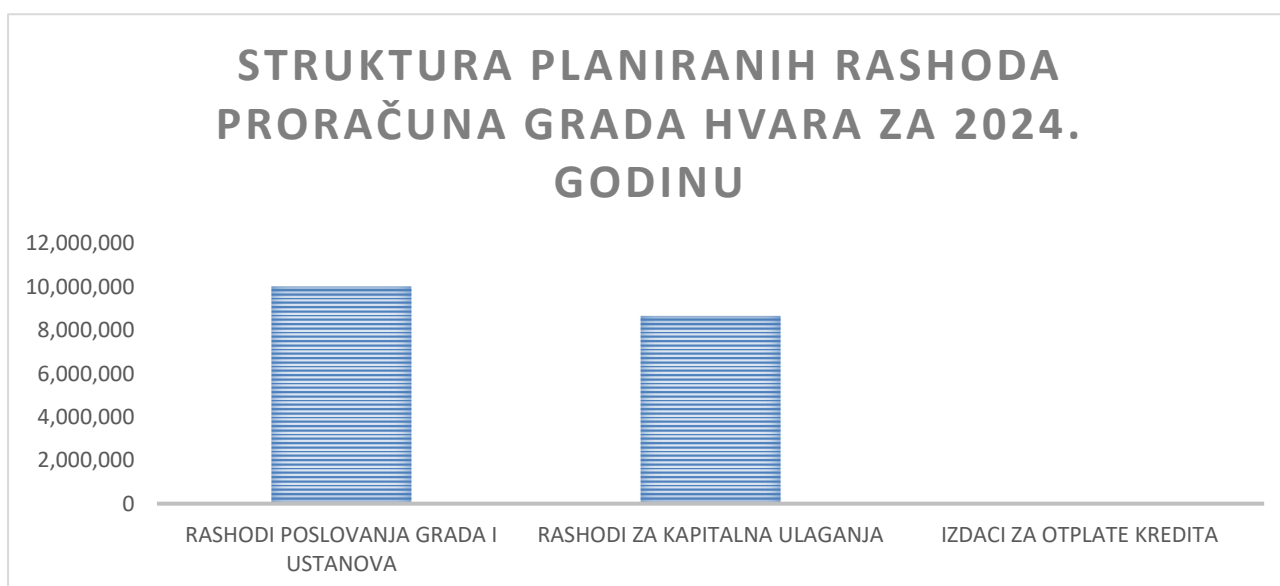
Rashode proračuna čine tri ključne grupe rashoda prikazane u tablici i grafikonu.

Rashodi proračuna	Iznos-eur	% proračuna
Rashodi poslovanja Grada i ustanova	10.006.992,00	53,45%
Rashodi za kapitalna ulaganja	8.656.680,00	46,23%
Izdaci za otplatu kredita	60.000,00	0,32%
SVEUKUPNO	18.723.672,00	100%

Tablica br. 2: Rashodi Grada Hvara

Rashode poslovanja čine: materijalni rashodi, rashodi za zaposlene, financijski rashodi, pomoći, naknade građanima i kućanstvima i ostali rashodi.

Rashode za kapitalna ulaganja čine rashodi za nabavu dugotrajne imovine kao npr. izgradnja objekata društvenog sadržaja i komunalne infrastrukture (cesta, nogostupa, javne rasvjete, novog groblja, oborinske odvodnje, reciklažnog dvorišta i sortirnice) te rashodi za dodatna ulaganja na imovini u vlasništvu Grada (Arsenal, Lođa, Palača Radošević, nova gradska knjižnica), a sve u svrhu zadovoljavanja potreba građana za dostatnom i kvalitetnom komunalnom i društvenom infrastrukturom.



Grafikon br. 4: Rashodi Grada Hvara

Unatoč sve većim potrebama za financijskim sredstvima u svim sferama života Grada, Grad će oko 46,23 % svojih prihoda uložiti u nabavu nefinancijske imovine odnosno investicije i to u izgradnju ili dodatna ulaganja na kapitalnim objektima, ali i u kupnju nove opreme.

Izdaci za otplatu kredita čine izdaci za otplatu kredita HBOR-a za rekonstrukciju i modernizaciju javne rasvjete u iznosu 60.000,00 eura.

NAJZNAČAJNIJI RASHODI PRORAČUNA GRADA HVARA

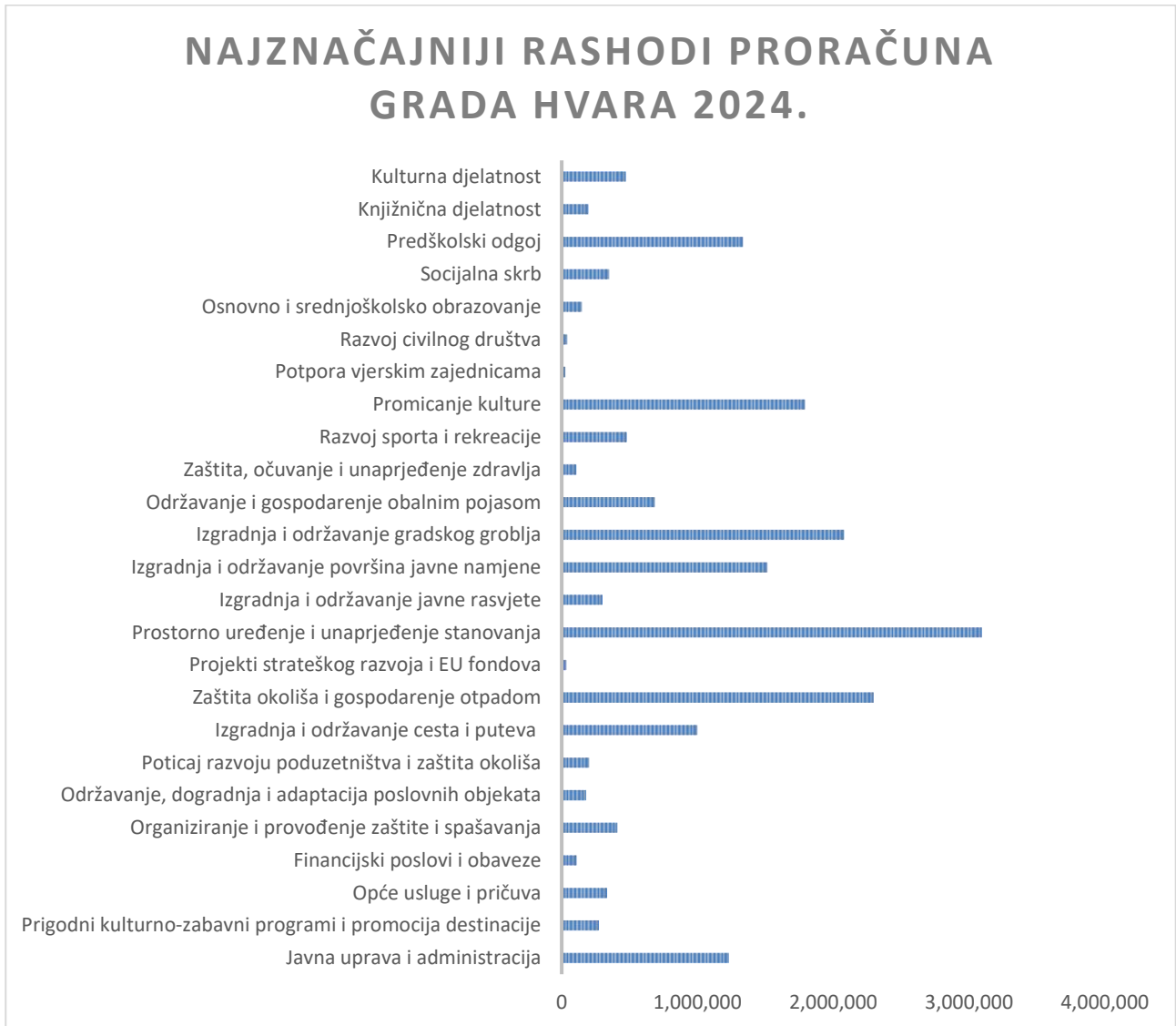
Rashodi proračuna Grada Hvara raspoređeni su u više različitih programa, prikazanih u tablici i grafikonu te pojašnjenih u nastavku.

NAZIV PROGRAMA	Plan 2024.- eur	% proračuna
Javna uprava i administracija	1.232.100,00	6,58%
Prigodni kulturno-zabavni programi i promocija destinacije	275.500,00	1,47%
Opće usluge i pričuva	334.100,00	1,79%
Financijski poslovi i obaveze	113.500,00	0,61%
Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja	410.000,00	2,19%
Održavanje, dogradnja i adaptacija poslovnih objekata	181.500,00	0,97%
Poticaj razvoju poduzetništva i zaštita okoliša	205.000,00	1,09%
Izgradnja i održavanje cesta i puteva	1.000.000,00	5,34%
Zaštita okoliša i gospodarenje otpadom	2.297.000,00	12,27%
Projekti strateškog razvoja i EU fondova	36.000,00	0,19%
Prostorno uređenje i unaprjeđenje stanovanja	3.092.000,00	16,51%
Izgradnja i održavanje javne rasvjete	300.500,00	1,61%
Izgradnja i održavanje površina javne namjene	1.515.000,00	8,09%
Izgradnja i održavanje gradskog groblja	2.080.000,00	11,11%
Održavanje i gospodarenje obalnim pojasom	690.000,00	3,69%
Zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja	110.000,00	0,59%
Razvoj sporta i rekreacije	481.000,00	2,57%
Promicanje kulture	1.792.100,00	9,57%
Potpora vjerskim zajednicama	30.000,00	0,16%
Razvoj civilnog društva	40.000,00	0,21%
Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje	150.000,00	0,80%
Socijalna skrb	349.400,00	1,87%
Predškolski odgoj	1.337.710,00	7,15%
Knjižnična djelatnost	199.262,00	1,06%
Kulturna djelatnost	472.000,00	2,51%
SVEUKUPNI RASHODI	18.723.672,00	100,00%

Tablica br. 3: Struktura najznačajnijih rashoda Grada Hvara

Velik dio rashoda proračuna Grada Hvara svake godine, pa i ove, odnosi se na troškove gradnje i održavanja komunalne infrastrukture na što se u 2024. godini planira utrošiti 4.895.500,00 eura što je dominantan trošak i čini oko 26% ukupnog proračuna Grada Hvara. Održavanje komunalne infrastrukture financira se iz komunalne naknade te iz ostalih prihoda Grada. U održavanje komunalne infrastrukture spada: održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje prometne signalizacije, održavanje zelenih površina, groblja, čišćenje javnih površina, energija za javnu

rasvjetu i njezino održavanje, održavanje sustava oborinske odvodnje te održavanje dječjih igrališta i sportskih terena.



Grafikon br. 5: Najznačajniji rashodi Proračuna Grada Hvara

NAJZNAČAJNIJI PROJEKTI GRADA HVARA ZA 2024. GODINU

1. Izgradnja novog groblja

- provedena javna nabava i potpisan ugovor s izvođačem radova
- investitor: Komunalno Hvar d.o.o.
- radovi započeli u travnju 2023. godine
- rok za izgradnju: 24 mjeseca + 1 mjesec za ishođenje uporabne dozvole



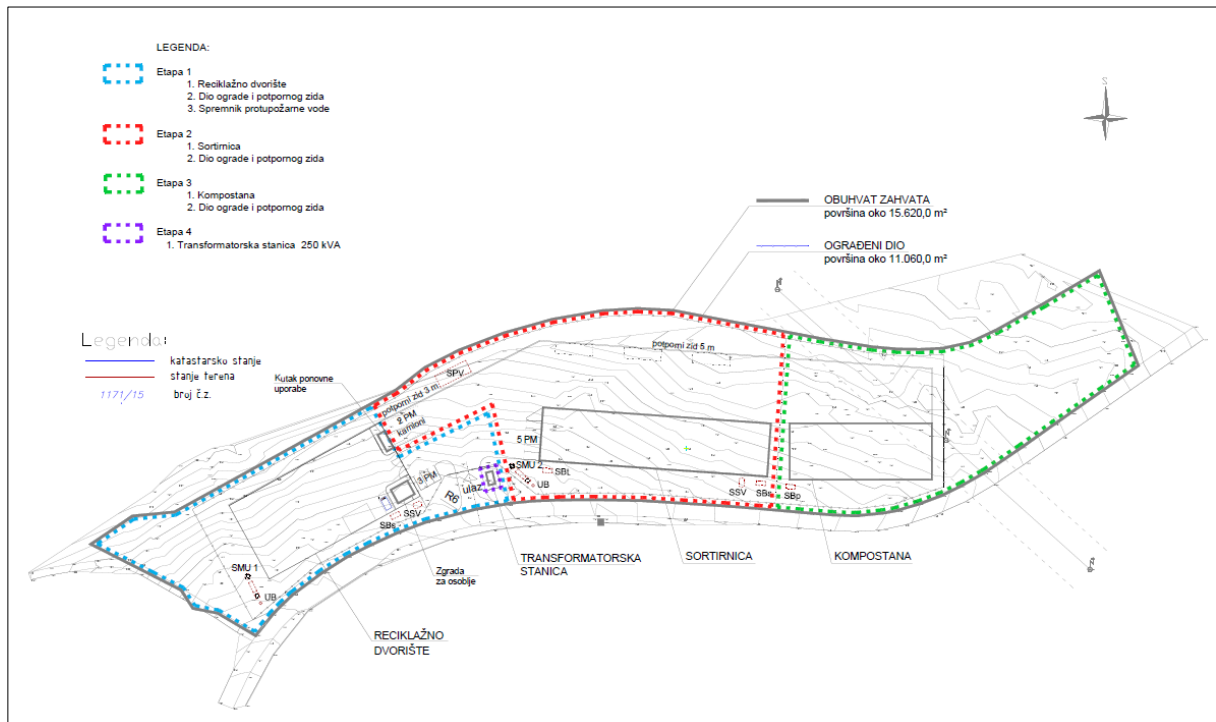
Slika br. 1: Tlocrtni prikaz novog groblja



Slika br. 2: Izvadak iz digitalnog modela ulaza na novo groblje

2. Reciklažno dvorište, sortirnica i hala za izdvojene komponente

- ishodbene građevinske dozvole za sve tri etape izgradnje
- za reciklažno dvorište, sortirnicu i halu za izdvojene komponente u tijeku je prijava na natječaj za EU fondove
- izgradnja reciklažnog dvorišta planira se započeti nakon ljetne turističke sezone 2024. godine



Slika br. 3: Prostorni prikaz obuhvata projekta

3. Izgradnja nove gradske knjižnice

- ishodovana pravomoćna građevinska dozvola
- u tijeku je prijava izgradnje knjižnice na Integrirani teritorijalni program za otoke SDŽ
- u tijeku je prva faza izgradnje – široki iskop jame
- tijekom turističke sezone 2024. planira se pokretanje postupka javne nabave za izgradnju



Slika br. 4: 3D model nove gradske knjižnice

4. Sanacija pomorskih građevinskih objekata plivališta Bonj

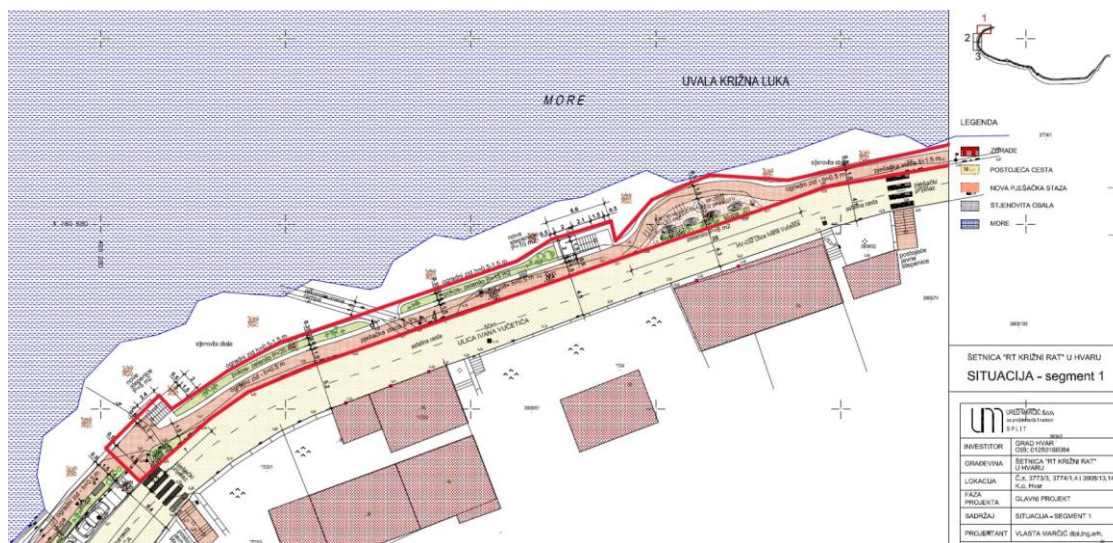
- ishodovana pravomoćna građevinska dozvola
- projekt je prijavljen na Javni poziv Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (rezultati se očekuju u ožujku/travnju 2024.)
- u tijeku je priprema za provođenje postupka javne nabave za izvođenje radova



Slika br. 5: Oštećenja na unutrašnjem gatu

5. Izgradnja šetnice „Ivana Vučetića“ – 1. faza

- dobivena sredstva u iznosu od 80.000 € od Upravnog odjela za turizam i pomorstvo SDŽ
- projekt je prijavljen na Javni poziv Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (rezultati se očekuju u ožujku/travnju 2024.)
- tijekom turističke sezone 2024. planira se pokretanje postupka javne nabave za izgradnju



Slika br. 6: Obuhvat 1. faze šetnice

Većina planiranih kapitalnih projekata Grada Hvara izvodit će se tijekom više narednih godina zbog njihove financijske i tehničke zahtjevnosti i ograničenog trajanja građevinskih radova. Paralelno se izrađuje projektna dokumentacija za različite projekte pa se tijekom 2024. godine očekuje ishodenje građevinskih dozvola za Rekonstrukciju ceste DC 116 (Ulica Miće Marchija), sanaciju odlagališta Stanišće, izgradnju odvodnje naselja Milna i drugih.

Sukladno statusu pripremljenosti pojedinih projekata Grad Hvar će, kao i do sada, transparentno i pravovremeno formirati prijedloge proračuna narednih godina i tražiti alternativne izvore financiranja poput EU i nacionalnih fondova.